

Møte torsdag den 17. desember 2009 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 33):

1. Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet for 2009 (Innst. 120 S (2009–2010), jf. Prop. 61 S (2009–2010))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008 (Innst. 93 S (2009–2010), jf. Meld. St. 5 (2009–2010))
3. Forslag fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 3. desember 2009 (jf. Innst. 46 L):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget de nødvendige lovendringer for å åpne for internering av utlendinger som er konstatert å være en trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser.»
4. Forslag fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 8. desember 2009 (jf. Innst. 87 L):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til lov som integrerer de kommunale oppgaver som tillegges Nav i en lov om statlig ansvar under Navs forvaltningsansvar.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant Robert Eriksson på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 8. desember 2009 (jf. Innst. 88 L):
«Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenlignet med foreldrepar sett i lys av utviklingen siden overgangsstønad ble innført.»
6. Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):
«Stortinget ber Regjeringen om å sikre at deler av inntektene fra vederlag for tildeling av økt produksjonskapasitet i oppdrettsnæringen tilfaller berørte fylkeskommuner, og at det vurderes om også deler av inntektene bør tilfalle berørte vertskommuner.»
7. Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):
«Stortinget ber Regjeringen om å videreføre inneværende års maksimalt tillatte biomasse (MTB) for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, inntil utfordringene knyttet til lakselus er kommet under kontroll.»
8. Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):
«Stortinget ber Regjeringen om snarest å ta initiativ til slaktning av laks angrepet av lakselus der det er faglig grunnlag for å gjøre det av hensyn til å stanse spredningen av lakselus.»
9. Referat

Presidenten: Fra representanten Anders B. Werp foreligger søknad om foreldrepermisjon i tiden fra og med 4. januar til og med 14. februar – og vi gratulerer!

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Elizabeth Skogrand, innkalles for å møte i tiden fra og med 6. januar til og med 12. februar.

Presidenten: Representanten Oskar Jarle Grimstad vil framsette et representantforslag.

Oskar Jarle Grimstad (FrP) [10:02:38]: På vegne av representantane Nikolai Astrup, Borghild Tenden, John Thune, Bjørn Lødemel, Siri A. Meling, Henning Skumsvoll, Ketil Solvik-Olsen og undertegnede har eg gleda av å fremje representantforslag «om en helhetlig avfallspolitik og fjerning av sluttbehandlingsavgiften for forbrenning av avfall».

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:03:11]

Innstilling fra finanskomiteen om ny saldering av statsbudsjettet for 2009 (Innst. 120 S (2009–2010), jf. Prop. 61 S (2009–2010))

Presidenten: Etter ønske fra finanskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter for hver gruppe, og 5 minutter til statsråden. Videre vil presidenten foreslå at det vil bli gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid. Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Torgeir Micaelsen (A) [10:03:56] (komiteens leder og ordfører for saken): I dag, på høstsesjonens siste dag skal vi vedta – det er kanskje ikke det mest spennende dokumentet Stortinget har til behandling, men desto viktigere – nemlig nysalderingen for 2009. Det er ikke noe nytt budsjettokument med nye satsinger, men en «teknisk revisjon» for budsjettåret 2009.

Konklusjonen er god når det gjelder nysalderingen. Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2009 anslås nå til 124,4 milliarder kr – 5,5 milliarder kr mindre enn vi anslo i Nasjonalbudsjettet 2010.

2009 har vært et spesielt år. Finanskrisen har preget verden, og det har vært ekstraordinære behov for å øke utgiftene i mange land, også i Norge. Da Stortinget i fjor høst vedtok budsjettet for 2009, la vi opp til en bruk av oljeinntekter målt ved det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet på 92 milliarder kr. Dette tilsvarte 4 pst.

av anslått kapital i Statens pensjonsfond – Utland og gir en ekspansiv impuls på verdiskapingen i fastlandsøkonomien.

Det ble raskt klart at det var behov for flere tiltak mot finanskrisen. Allerede i slutten av januar la Regjeringen fram en tiltakspakke, som ble vedtatt her i Stortinget, som styrket etterspørselen og motvirket arbeidsledighet. Vi økte budsjettet med 28,5 milliarder kr.

Vedtakene i forbindelse med RNB 2009 gjenspeilet også at finanskrisen ikke var over. Vi økte det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet med ytterligere 9,5 milliarder kr, til nær 130 milliarder kr.

Totalt sett ble altså bruken av oljeinntekter i Nasjonalbudsjettet 2010 anslått å øke med 55 milliarder 2009-kroner fra 2008 til 2009.

Etter ferdigstillingen av nasjonalbudsjettet har det kommet ny informasjon om skattelikningen for 2008 og om den løpende skatte- og avgiftsinngangen i 2009. Samlet er anslaget satt opp med om lag 3 milliarder kr i forhold til Nasjonalbudsjettet 2010.

I nysalderingsdebatten i Stortinget for ett år siden – det var en spesiell debatt, den husker jeg veldig godt – var hovedtemaet for regjeringspartier og opposisjonspartier om og i hvilken grad norske myndigheter var i stand til å takle den gryende finanskrisen verden sto overfor. Det er en glede å si at konklusjonen for 2009 nå er klar, og at Norge tross alt har klart seg veldig godt. Vi har brukt mye penger på finanskrisen, men mindre enn vi anslo i Nasjonalbudsjettet 2010. Bruken av oljeinntekter i 2009 anslås å bli drøyt 33 milliarder kr høyere enn forventet realavkastning av kapitalen i Statens pensjonsfond – Utland ved inngangen til året, den såkalte 4 pst.-banen.

Heldigvis har vi sett klare effekter av den ekspansive finanspolitikken, som har fått virke sammen med rentenedgang og flinke folk i arbeidsliv og næringsliv, og Norge – ved utgangen, i hvert fall, av det som vil være hovedtrekkene ved finanskrisen – kan skilte med Europas laveste arbeidsledighet.

Jeg nevnte innledningsvis at nysalderingen kun er en teknisk revisjon av budsjettet for 2009 og ikke et nytt budsjettdokument med egne satsinger. Jeg merker meg imidlertid at noen av opposisjonspartiene likevel velger å fremme egne satsingsforslag i innstillingen. Det gjelder spesielt det nest største opposisjonspartiet, Fremskrittspartiet, som bruker ca. 14 milliarder kr ekstra.

Min vurdering er at man må kunne sette spørsmålstegn ved om dette er alvorlig ment når man ikke prioriterer et såpass store virkemidler og tiltak i de ordinære budsjettprosessene.

Regjeringspartiene har i statsbudsjettet for 2010 som er vedtatt her i Stortinget, prioritert både fattigdom, som enkelte opposisjonspartier tar til orde for, helsesektoren og samferdsel, for å nevne noen eksempler. Dette er områder vi er opptatt av. Men vi er også opptatt av at man må kunne måle tiltak opp mot hverandre, og satsingsforslag bør komme i en helhetlig gjennomgang gjennom de ordinære budsjettprosessene.

Jeg vil avslutte med å takke finanskomiteen for godt samarbeid i høst. Det har vært en interessant og krevende

høst med både valgkamp og valg. Vi har også fått vedtatt et omfattende statsbudsjett, og mange andre viktige saker her i Stortinget. Jeg ser også fram til debatten om nysalderingen her i dag.

Presidenten: Da er neste taler en representant for det største opposisjonspartiet, representanten Ulf Leirstein.

Ulf Leirstein (FrP) [10:08:51]: Det er i slike stunder vi blir ekstra glad i presidenten! Det synes jeg var en bra landing nå før jul.

Det er på mange måter finanskriseåret 2009 vi nå skal legge bak oss med denne salderingsproposisjonen. Selv i et slikt finanskriseår går statsøkonomien med et betydelig overskudd. Det er mange andre land i Europa som ikke er så heldige. Faktisk er vi stort sett alene om å ha en slik solid statsøkonomi, og det bør vi glede oss over.

Men det sier også meg at vi har noen muligheter som veldig mange andre land ikke har, og som veldig mange bare kan misunne oss. Vi kunne investert i verdens beste infrastruktur. Vi kunne investert i verdens beste helse- og omsorgssektor. Vi kunne investert i verdens beste skole. Vi kunne investert i vårt eget næringsliv og befolkning ved å redusere skatter og avgifter betraktelig. Men det gjør altså ikke det politiske flertallet.

Nå er det slik at salderingsdebatten på mange måter ikke er arenaen for omkamper. Men som dokument er det interessant å se den utviklingen vi nå kan forvente oss i forhold til statsbudsjettets utgifter og inntekter.

Fremskrittspartiet var veldig tydelig i sitt alternative statsbudsjett for 2009 på hva vi ønsket å gjøre annerledes. Nå er snart 2009 tilbakelagt. Dog er det noen få tiltak som Fremskrittspartiet ønsker å fremme i salderingen, og som vi har lagt fram i innstillingen fra finanskomiteen.

For det første foreslår vi at bompengegjelden for landets bompengeselskaper slettes ved at staten tar over gjelden. Det er et sterkt økende antall veiprosjekter i Norge som er finansiert gjennom at bompengeselskaper har lånt penger i markedet, for deretter å gjennomføre utbygging av veiprosjekter. I tillegg til ovennevnte er det flere bompengeprosjekter som nå er ferdig prosjektert og klare til oppstart.

Lånene blir betjent ved at bilistene betaler bompenger for å bruke den ferdigbygde veien, eller der veien er planlagt bygd. De fleste prosjektene er ferdige, mens andre er under utbygging. I tillegg er det også vedtatt å gjennomføre en del veiprosjekter. Felles for alle disse er at pengene allerede er brukt eller bundet til prosjektet. Med bakgrunn i misforholdet mellom de totale innbetalte avgiftene fra bilistene og bruken av midler til veiformål er det slik vi ser det, grunnlag for ettergivelse av gjelden til bompengeselskapene og ekstraordinære bevilgninger til de prosjektene som allerede er bestemt finansiert gjennom bompengeinnsamling. Så vi fremmer i nysalderingen, i tråd med det vi varslet i vårt alternative statsbudsjett, forslag om å fjerne denne gjeldsposten, som vi gjør hvert år.

Vi foreslår også å redusere helseforetakenes gjeld med 1 milliard kr. Det er grunn til bekymring når vi ser på den gjeldsbelastningen de regionale helseforetakene har opp-

arbeidet seg. Når helseforetakene har et akkumulert underskudd som er i den størrelsesordenen vi nå ser, blir de regionale helseforetakenes økonomiske handlingsrom svært begrenset. Det akkumulerte underskuddet gjør at likviditeten blir presset. Derfor er gjeldslette helt nødvendig for at de regionale helseforetakene både skal kunne klare å få kontroll på gjeld og samtidig ha en tilfredsstillende likviditet.

Avslutningsvis: Fremskrittspartiet foreslår også en bevilgning for å komme med en håndstrekning til organisasjoner som arbeider for å hjelpe fattige og vanskeligstilte. Det utføres et utrolig godt arbeid av mange frivillige organisasjoner, og kanskje særlig i advents- og julesesongen blir dette viktige arbeidet ekstra synlig. Det vil være mulig å skape en hyggeligere jul for svært mange gjennom en ekstra bevilgning til denne type organisasjoner for å sette dem i stand til å arrangere juletilstelninger for dem som ikke selv ser seg i stand til det, og gi bistand på andre måter. Fremskrittspartiet foreslår derfor en bevilgning på 30 mill. kr i forhold til tidligere vedtatt budsjett til dette formålet, og at midlene fordeles med 10 mill. kr til Frelsesarmeen, 5 mill. kr til henholdsvis Fattighuset, Redd Barna, Maritastiftelsen og Kirkens Bymisjon. Foreslått beløp er for småpenger å regne. Men det ville vært et veldig konkret tiltak for å hjelpe fattige i Norge, som Stortingets flertall burde være interessert i å bevilge nå på tampen av året. For de menneskene som får hjelp av disse organisasjonene vil det beløpet vi foreslår, bety mye mer enn fagre ord og løfter.

Dette er en av de siste debattene vi har før vi tar juleferie. Jeg har lyst til på vegne av Fremskrittspartiet å takke komiteen for et meget godt samarbeid. Selv om vi kanskje ikke samarbeider så konkret om de politiske sakene, har vi likevel en god dialog. Jeg vil også takke finansministeren, som er ny i gamet – nok en gang – og som absolutt også har vist en holdning til det vi spør om og er interessert i, som lover veldig godt for det videre samarbeidet. Det synes jeg er veldig bra i det politiske systemet, som vi faktisk er veldig glad i.

Presidenten: Ønsker representanten Leirstein å ta opp forslag som er nevnt i innstillingen?

Ulf Leirstein (FrP) [10:13:54]: Det i sådanne stunder vi er veldig glad i presidenten!

Representanten Leirstein vil gjerne ta opp alle forslagene i innstillingen – takk skal du ha!

Presidenten: Da har representanten Ulf Leirstein tatt opp de forslagene han refererte til.

Gunnar Gundersen (H) [10:14:14]: Det er vel tvilsomt om debatten i dag klarer å ta opp konkurransen med København og det som skjer ute i verden, men nysalderingen er allikevel en viktig debatt. Det er en type regnskaps-gjennomgang og en oppdatering av prognoser. Det skal ikke være en budsjettomkamp, og Høyre fremmer derfor ikke ny politikk eller nye forslag i denne innstillingen.

Det er den siste debatten i året, og vi har vært gjennom

et ganske bemerkelsesverdig år, som også de to foregående talere har vært inne på. Det avkrever noen kommentarer.

Vi gikk inn i året med en finanskrisen i full blomst, og vi går ut med utfordringene ettervirkningene av tiltakene gir. Finanskrisen er ikke over for sentrale deler av norsk næringsliv. Men den ekstreme usikkerheten rundt finansinstitusjonene man hadde ved årets begynnelse, er kraftig redusert. Stortinget vedtok en krisepakke som gjorde finanspolitikken mer ekspansiv enn noen gang i Norge.

Norge har kommet seg godt igjennom krisen av mange grunner. Den diskusjonen skal vi ikke starte på nytt. Men det er jo velkjent at flere av oss kunne ha tenkt oss å gjøre ting noe annerledes. Nysalderingen bekrefter imidlertid at utviklingen er bedre enn fryktet. Oljepengetrukket går ned med 5,5 milliarder kr i forhold til det som ble beregnet da statsbudsjettet ble fremlagt i høst. Det er hyggelig. Men det er ikke mer enn at vi egentlig bare blir minnet om at prognoser ikke er virkelighet.

Men vi går, som sagt, ut av året med de ettervirkninger finanskrisen gir. Det er en annen måte å si at krisen ikke er over på. Spørsmålet nå er om vi klarer å unngå en sterk todeling av økonomien. Rapportene er mange om at flere sektorer i privat næringsliv sliter. Bygg og anlegg har rekordmange på permittering, og verftsindustrien er på tur inn i en dramatisk ordretørke, for å nevne noen. Når aktiviteten i verdensøkonomien går ned, trengs ikke de nye byggene eller skipene. Få verktøykasser kan endre det.

I går hevet Norges Bank renten, samtidig som Bernanke holdt renten uendret i USA. Han varslet samtidig at renten ville komme til å ligge på et svært lavt nivå i lang tid, noe også mange andre land gjør. For øyeblikket ser vi en særnorsk optimisme, basert på en stor oljeformue og stimulansetiltak rettet i hovedsak mot offentlig sektor. Finansministeren har en krevende balansegang foran seg om vi skal unngå at konkurranseutsatt næringsliv blir presset ut.

«Men det er ikke store grep når det gjelder kutt på dette statsbudsjettet», sa daværende finansminister under budsjettpresentasjonen i høst. Hun kommenterte Høyres budsjett med: «Men representanten Sanner har rett. Det kommer til å være vanskeligere å bevilge seg ut av utfordringer framover.» Ingen har vel unngått å merke seg at dagens finansminister helt siden tiltredelsen har gitt helt andre signaler enn sin forgjenger. Men det er foreløpig heller ikke mer enn signaler. Vi er spent på hvilke handlinger og grep som kommer.

Nysalderingen anslår, som nevnt, at oljepengetrukket blir 5,5 milliarder kr lavere enn man anslo da budsjettet ble presentert. Både utgifter og inntekter beveger seg i riktig retning. Det er gode nyheter. Det minsker gapet til handlingsregelen og gjør finansministerens jobb med å redusere oljepengetrukket enklere. Men samtidig får det det vedtatte statsbudsjett for neste år til å framstå som mer ekspansivt. Spørsmålet fra Høyre om hvor mye dette øker ekspansiviteten i det vedtatte budsjettet, har ikke Finansdepartementet villet svare på. Det kan det jo være mange grunner til. Men i Høyre smilte vi litt da begrunnelsen var «at budsjettet var til behandling i Stortinget». Finansdebatten hadde vi jo i slutten av november, og det ville

være å håpe at departementet også er enig i at rammene i budsjettet da ble vedtatt.

Nysalderingen gir ingen grunn til at finansministeren ikke skal ta seg juleferie, men de underliggende utfordringene er betydelige. Optimisme og framtidstro er bra, men det må ha sitt fundament i en økonomi som har rotfeste i konkurranseutsatt virksomhet. Vi kan ikke utvikle oss isolert fra verden. De utfordringene kommer vi sikkert til å diskutere mange ganger framover. Men siden det neppe blir mye debatt rundt dokumentet i dag, tar jeg sjansen på både å takke for godt samarbeid i finanskomiteen og å ønske alle en riktig god jul. Så håper jeg på mange friske debatter til neste år.

Lars Egeland (SV) [10:19:11]: Som komiteens leder ga uttrykk for, er ikke dette noen ny budsjettbehandling, og sånn sett er det mer et teknisk dokument – uten omkamper. Derfor skal jeg nøye meg med å kommentere to forslag som i høyeste grad er omkamper, men som for så vidt viser en interessant politisk prioritering. Det er forslaget fra Fremskrittspartiet om å gi 30 mill. kr til innsats for fattige før jul, og forslaget om å gi 12 milliarder kr til bilister, som kanskje i denne sammenhengen ikke er fullt så fattige.

Det er bra at vi har fått økt fokus på fattigdom, og det håper jeg er et fokus som også kan gjelde utenom juletida. Da jeg leste forslaget, tenke jeg på diktet «Herberget» av Bertolt Brecht. I det diktet forteller Brecht om mannen som står hver kveld og samler inn penger på hjørnet av 26. gate og Broadway i New York. Han samler inn penger for å skaffe de husløse plass i herberget. Så sier Brecht:

«Menneske, legg ikke vekk boken hvor du leser dette!
Noen mennesker har nå plass på herberget.
Vinden blir holdt borte fra dem en hel natt.
Snøen som skulle falt på dem, faller på gaten.
Men dette forandrer ikke verden.
Dette forbedrer ikke forholdet mellom menneskene.
Dette forkorter ikke utbyttingens tidsalder.»

Det er bra å holde vinden borte og sørge for at snøen faller på gata istedenfor på husløse mennesker. Men vi må altså også forandre utbyttingens tidsalder. Fattigdom er et fordelings spørsmål som ikke rettes ved å bevilge 30 millioner til jul, men som kan endres ved å angripe en urettferdig fordeling – angripe strukturene som gjør at noen faller utenom, ikke minst det at fattigdom går i arv liksom rikdom, angripe høye lønnsøkninger for de rike, angripe kutt i pensjoner eller i antallet pensjonister, som Fremskrittspartiet gjorde i sitt budsjett, angripe kutt i ordninger som skal hjelpe folk tilbake i arbeid, slik Fremskrittspartiet foreslo i sitt budsjett. Det holder ikke med 30 millioner til jul når de rikeste får enda mer i skattelette. Å slåss for universelle ordninger i stedet for veldedighet og behovsprøving er tiltak som forandrer verden. La det være et nyttårslofte. SV vil i hvert fall holde fokuset oppe på dem som sitter nederst ved bordet, gjennom hele året, ikke bare til jul.

Ellers har mye av høstens budsjettdebatt handlet om avgifter brukt som virkemiddel for å fremme en mer klimavennlig atferd – jeg snakker da om biodiesellavgiften. Man kan mene hva man vil om den avgiften, men i alle

fall blir det småpenger i forhold til den totale summen av bilavgifter og bompenger. Fremskrittspartiets argumentasjon om miljø faller jo helt platt til bakken når partiet nå foreslår å ettergi 12 milliarder kr i gjeld for bompengeselskaper. Den blir enda mer synlig når de argumenterer med at Gardermobanen ble ettergitt en gjeld på 7 milliarder kr. De 7 milliardene ble ettergitt for at Gardermobanen skulle kunne drive økonomisk forsvarlig uten å påføre de kollektivreisende for store utgifter, som ville forverret togets konkurransekraft overfor bilen. De 12 milliardene som Fremskrittspartiet her foreslår, er et stort håndslag for å forbedre bilens konkurransekraft overfor andre.

Fremskrittspartiet elsker å trekke fram at det betales mer penger i bilavgifter i Norge enn det som brukes på veiformål. For det første: Hvis avgiftene er et verktøy for å styre folks atferd, er det åpenbart ikke nok bilavgifter, for det er utslipp fra veitrafikken som øker sterkest når det gjelder å bidra til CO₂-utslipp. Det er behov for å redusere biltrafikken, ikke å øke den. Men i tillegg sprer Fremskrittspartiet en myte. Det kommer inn ca. 40 milliarder kr årlig i bilavgifter. Den samlede samfunnsmessige kostnaden knyttet til bilbruk er minst like høy. Det handler om veibygging, om forurensing, om støv og støy og selvfølgelig om ulykker. De årlige kostnadene ved ulykene alene er beregnet til 25 milliarder kr. Oppskriften for å senke disse kostnadene er ganske klar: Fysiske skiller mellom motgående trafikk, ikke minst redusert hastighet, som også senker CO₂-utslippene og reduserer behovet for å bygge nye veier, fordi det faktisk blir plass til flere på veien når farten er lavere.

Å ettergi bompengeselskapenes gjeld finansiert av staten betyr å subsidiere framtidig bilbruk på bekostning av framtidens generasjoner.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:24:45]: I nysalderinga er det små bevilgningsendringer, så jeg ser ikke noe behov for å kommentere dem.

Det som det derimot er store endringer på, er i både inntekter og utgifter i forhold til det vedtatte statsbudsjettet for 2009. I motsetning til nysalderinga sist år er betydelige deler av de endringene bevisste endringer som Stortinget i løpet av 2009 har foretatt – tiltak som viste seg helt nødvendige.

Det som er den store utfordringa nå i denne debatten, er å lære av tallene og forstå hvordan innbyggerne i det norske samfunnet lever, og hvordan innbyggerne i det norske samfunnet lever i forhold til andre lands innbyggere og styringsverk, altså se det i en internasjonal sammenheng. Situasjonen i Norge er spesiell – ja, blir stadig mer spesiell. Det fører til at det må utøves et krevende lederskap, og det må prioriteres langt skarpere i tida framover.

Komiteens leder har beskrevet tallenes nøkterne tale. Vi gikk inn med et saldert budsjett med et strukturelt oljekorrigert underskudd på 92 milliarder kr. Gjennom endringer i tiltakspakke og storting og revidert har vi nå et saldert budsjett hvor inntektene er bedre enn i det som ble behandlet tidligere, slik at vi altså kommer ut med en underdekning på 124,4 milliarder kr. Likevel er vi i

en situasjon hvor forbruket av penger er 33 milliarder kr høyere enn forventet realavkastning på kapitalen. Beløpet i seg sjøl er viktig, men det viktigste er hva pengene brukes til. Det er en vesentlig forskjell på om pengene brukes til investeringer som kan gi framtidige inntekter, eller om de rett og slett brukes til å holde hjulene i gang – les: forbruk.

Det er behov for økte investeringer for at Norge skal kunne ha et høyt velferdsnivå i en stadig skarpere internasjonal konkurranse. En av de store, krevende utfordringene blir hvordan vi skal skaffe penger til økte investeringer, samtidig som vi demper veksten på statsbudsjettets utgiftsside.

Et annet interessant poeng som vi opplever nå, er at vi på tross av finanskrisa har en videre privat forbruksvekst. Det er for så vidt ikke så unaturlig, for flertallet av den yrkesaktive befolkninga har fått mer penger til privat forbruk, gjennom både rentenedgangen og lønnsveksten. Julehandelen i år er forventet å øke med 3 pst. Det er vel ingen partier på Stortinget som har på sitt program at den skal øke, men det er det som skjer.

Utfordringene framover, i tillegg til investeringer, er sjølsagt knyttet til rentepolitikken. Normalsituasjonen er det en brei forståelse for etter hvert: at det skal lønne seg å spare og koste å låne. Men i den spesielle situasjonen vi nå er i, er det svært gunstig å låne. Vi må hensynta kronekursen som et avgjørende element i rentepolitikken framover. Den medvirker til et større lånefinansiert forbruk enn det som godt er.

Lønns- og inntektsoppgjørene blir svært sentrale i tida framover. Vi har vært i en situasjon hvor lønnsnivået i Norge har vært jamt på linje med lønnsnivået i Tyskland. Det utvikler seg slik at vi får et høyre lønnsnivå enn i Tyskland, langt høyere enn i Sverige, og enda langt høyere enn i Storbritannia. Det er en kjempetfordring for oss. Derfor må fokus på lønnsoppgjøret, og ikke minst lønnsoppgjørets effekt når det gjelder å utjevne inntekter, bli svært sentralt. Det blir spennende å følge med i hvilken grad det offentlige lederskapet kan sikre at det skjer.

Til slutt til finansiering av folketrygden: Der har vi fått et økt finansieringsbehov i løpet av behandlinga i 2009 på 12 139 mill. kr. Det kan ikke fortsette, samtidig som kampen mot fattigdom må fortsette. Dermed må vi, som SVs representant var inne på, gå inn på strukturene og se på hvordan vi kan endre dem, slik at vi her kan få en annen kostnadsutvikling, samtidig som livet til de menneskene som trenger det mest, blir bedre. Vi må da fokusere både på innsatte, på unge uføre og på barnevernsbarn i retning av å bedre systemet, samtidig som kostnadene ikke løper løpsk.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:30:08]: Hvis en ser årene 2009–2011 litt i sammenheng, ser man hvilken dramatisk endring vi har hatt både i Norge og – ikke minst – ellers i verden. For ett år siden diskuterte vi her ekstratiltak for å bøte på virkningene av finanskrisen. Regjeringen var i utgangspunktet mest opptatt av å få renten ned, og så egentlig ikke noe behov for ekstratiltak rettet mot f.eks. eksportrettede industri eller andre tiltak som kunne

berge arbeidsplassene. Så så vi at renten ganske raskt gikk ned av seg selv, og til syvende og sist kom også Regjeringen på banen med varsel om krisetiltak. Og det er det vi i realiteten nå ser effekten av i salderingen av innværende års budsjett.

Når vi da ser mot 2010 – hvis vi skal se dette i en sammenheng – har vi fortsatt en veldig ekspansiv budsjettpolitikk, som bl.a. vil kunne medføre økt rente og en raskere renteoppgang her enn i mange andre land. Vi vet hva det vil bety: store utfordringer for den eksportrettede industrien. Mulighet for en høyere rente gir også mulighet for en høyere og sterkere kronekurs, med de utfordringene det gir. Som Torgeir Micaelsen sa, har man kommet igjennom finanskrisen, men jeg tror nok man vil se betydelige effekter av finanskrisen også i 2010. Det faktum at selv om vi, i motsetning til andre land, kan surfe litt igjennom denne krisen på grunn av våre ekstraordinære inntekter fra olje og gass, er det underliggende bildet slik at norsk eksportindustri har veldig store utfordringer foran seg. Det synes jeg ikke vi skal glemme.

Så til det mer salderingsmessige. Jeg lyttet med interesse til både Lundteigen og SVs representant når det gjaldt de grunnleggende sosiale strukturer og betydningen av å gjøre med det. Hvem er det som bør gjøre noe med det, i tilfelle? Det er jo Regjeringen, som sitter med flertallet. Jeg synes det er litt påfallende at det hele tiden – i hvert fall fra de to minste regjeringspartienes side – er en stadig underliggende kritikk mot egen regjering på det sosiale området. Man har altså makt til å gjøre noe med det. Det var veldig fint å høre fra Brecht, på den måten at man også indirekte kritiserer opposisjonen her som legger inn penger til sosiale organisasjoner som vet hva det vil si å arbeide med dem som sitter nederst ved bordet. Men det er jo ikke bare det vi snakker om; vi snakker om at også Regjeringen – med vitende og vilje – legger ned institusjoner som skal ta imot rusmisbrukere, som venter i mange måneder. Det lar denne regjeringen skje – dessverre. Så vi er absolutt interessert i å diskutere strukturer for å få gjort noe med Forskjells-Norge. Men da skulle jeg virkelig ønske at det også var en vilje til – og det er en hilsen til Per Olaf Lundteigen, som jeg hørte på radioen i dag – at man faktisk setter seg ned og gjør noe også i Stortinget, når det kommer folk som kan fortelle hvilken virkning budsjettet faktisk får. Da holder det etter min mening ikke bare å si at vi er villig til å diskutere strukturer for å få gjort noe med Forskjells-Norge. Hvis man samtidig lar være å gjøre små grep som kan bedre situasjonen, blir det for meg en veldig flau bris.

Samtidig ser jeg fortrøstningsfullt framover, for jeg oppfatter at det varselet som Lundteigen ga, betyr at det blir mer vilje framover til å foreta konkrete endringer her på huset.

Nå nærmer vi oss jul, så jeg skal gå inn i en mildere modus og takke for samarbeidet med både posisjonen – ja, opposisjonen også – og finansministeren. Jeg ble litt bekymret da Ulf Leirstein liksom hadde fått det for seg at han hadde gitt så veldig positive signaler til Fremskrittspartiet, men jeg tror det må bunne i at jeg vet om få som kan svare negativt på en så positiv måte som finansministeren.

Borghild Tenden (V) [10:35:16]: Jeg vil gjerne benytte anledningen før julefreden senker seg over oss, til å sende noen vennlige oppfordringer til finansministeren. For det er ingen tvil om at den nåværende finansminister overtok et langt mindre ferdigdekket bord enn det hans forgjenger var så heldig å komme til.

Norsk økonomi står på mange måter og vipper akkurat nå. Selv om vi er bedre stilt enn de aller fleste – og det er et viktig perspektiv å ta med seg – er det noen mørke skyer også over oss og over norsk økonomi. Store deler av konkurranseutsatt industri sliter, offentlige utgifter har vokst – om ikke ukontrollert, så urovekkende mye det siste året – og vi har utfordringer knyttet til helsevesenet.

Vi har utfordringer knyttet til de fattigste, som vi har hørt mye om her i dag, og vi har utfordringer knyttet til å omstille hele Norge i en mer miljøvennlig retning. Det hviler et stort ansvar på landets finansminister i en slik situasjon. Jeg og Venstre er små og kanskje ubetydelige i Stortinget, men vi er mer enn villig til å stille opp og være med på en nasjonal dugnad for å løse disse utfordringene. Jeg håper – og det er min største utfordring til finansministeren – at finansministeren vil være litt mindre skråsikker og litt mer lyttende enn de andre representantene fra Regjeringen har vært de siste årene. Så håper jeg at vi snart kan få en slutt på at alle fornuftige innvendinger mot Regjeringens politikk og prioriteringer blir møtt med: Vi bevilger mer enn det dere gjorde!

Det er naturlig at det blir brukt mer penger nå enn under den forrige regjering. Problemet er bare at de offentlige utgiftene har økt med 32 pst., mens lønns- og prisveksten den samme perioden økte med ca. 19 pst. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette. Det må prioriteres, og ting må gjøres annerledes og smartere, f.eks. når det gjelder nødvendige grep for fornying av offentlig sektor, eller det å få på plass en samordningsreform som også tar noen grep når det gjelder kommunestrukturen. Uten at dette ses i sammenheng, blir samordningsreformen akkurat like lite dynamisk og virkningsfull som regionreformen.

La meg også få avlegge finanskomiteens leder en kort visitt. I Dagens Næringsliv på tirsdag uttrykte han en vilje til å øke bilavgiftene, fordi folk faktisk gjør det vi alle vil, kjøpe mer miljøvennlige biler, noe som fører til at de samlede bilavgiftene blir mindre enn budsjettet.

Jeg har stor respekt for at finanskomiteens leder er opp-tatt av budsjettets inntektssider. Men det er allikevel litt rart og en litt rar innfallsvinkel, men ikke overraskende. Vi har jo vært gjennom biodieselsaken. Ønsket atferds- endring fører til mindre avgifter til statskassen. Selvfølgelig gjør det nettopp det. Hele poenget med skatte- og avgiftsopplegget er, etter Venstres syn, å styre atferd. Det skal etter vårt syn lønne seg å vri atferd i mer miljøvennlig og helsefremmende retning. Dette vil gi samfunnsøkonomisk gevinst som langt overskrider det man måtte tape av inntekter på enkelte avgifter. Det kan ikke være et mål at vi skal få inn mest mulig CO₂-avgift. Det er et mål at vi på sikt skal få inn minst mulig, fordi vi har lyktes i vår visjon om et lavutslippssamfunn. Det kan jo ikke være slik at jo færre som røyker, jo dyrere skal det bli fordi vi må få inn det samme i tobakksavgiftene år etter år, eller at alko-

hol skal bli billigere dersom vi drikker mer enn budsjettet og får inn mer alkoholavgifter enn budsjettet. Greit nok at Regjeringen har låst seg i et 2004-nivå i skatte- og avgiftspolitikken, men jeg har aldri fått med meg at det skal være ensbetydende med at hver enkelt avgiftsgruppe skal være på 2004-nivå.

Jeg, og Venstre, har sagt det mange ganger før: For oss er det innretningen i skatte- og avgiftssystemet som er det viktigste – ikke om nivået er litt over eller litt under 2004-nivå. Det er nettopp derfor vi har foreslått en ganske stor omprioritering på over 7 milliarder kr i vårt skatte- og avgiftsopplegg for 2010, men innenfor en nesten provenytnøytral ramme. Det er fullt mulig, men det krever politisk vilje. Det er en vilje jeg håper finansministeren vil ha de neste årene. Det er nemlig helt nødvendig om vi skal lykkes med å få til et konkurransedyktig næringsliv og lykkes i omstilling til et mer miljøvennlig samfunn i tråd med den avtalen som forhåpentligvis kommer på plass i København om noen timer.

La meg til slutt få ønske både presidenten, finansministeren og den øvrige finanskomité en god jul og takk for godt samarbeid så langt.

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:40:11]: Det er viktig for mennesker å skrive opp de gode ordene på kontoen sin, for det kan jo komme tider da man får bruk for å trekke på en slik konto. Det har jeg da gjort.

Som det har vært pekt på tidligere, er det slik at selve begrepet nysaldering av statsbudsjettet ikke er noe spesielt pirrende uttrykk. Det faktum at vi i dag behandler nysalderingen for 2009, må ikke skygge for at det faktisk har vært et av de mest dramatiske årene i verdensøkonomien siden 1920-tallet. Det er viktig å ha med seg det perspektivet. Hvis vi ser litt utenfor Norges grenser, har Amerika nå en gjeld som er i ferd med å nærme seg den gjelda de hadde etter andre verdenskrig, altså rundt 100 pst. av BNP. England er på samme gjeldsnivået. Det er store underskudd i mange EU-land. I Spania f.eks., er ungdomsledigheten på over 40 pst. Det betyr at snart annenhver ungdom ikke har noen jobb å gå til. Hellas er nedgradert til såkalt trippel B. Det viser på mange måter at verden rundt oss langt fra er i orden.

Vi gjør opp et budsjett for 2009 med om lag 275 milliarder kr i overskudd og vi har 2 600 milliarder kr på bok gjennom Statens pensjonsfond – Utland. Ledigheten er 2,6 pst., eller litt over 3 AKU-registrert. Det forteller oss litt om at vi styrer og behandler økonomien i et land som har store muligheter. Vi har skaffet oss store muligheter. Det er viktig, som flere har sagt, at vi kanskje er ydmyke når det gjelder den situasjonen vi er i, når vi ser rundt oss i verden. Vi er med andre ord et rikt land.

I julen skal vi feire et 40-årsjubileum som er interessant. Det er 40 år siden vi fikk beskjed om at det var funnet drivverdige oljeforekomster på Ekofiskfeltet – en beskjed som på mange måter har endret Norge. Det har hjulpet oss til å komme dit vi er i dag. Men det handler ikke bare om olje, det er arbeidskraften og menneskene som er den viktigste ressursen vår. Det er innsatsen fra den enkelte i dag, og både tidligere og nålevende genera-

sjoner, som har gjort dette mulig. Derfor blir det å ta vare på og utvikle arbeidskraften det viktigste vi kan gjøre for å sikre velferd og vekst over tid.

Velferdsgevinstene våre kommer når mange er i arbeid og når mange har muligheten til å få seg arbeid. Det er også viktig at vi sikrer at vi får mest mulig tilbake for den innsatsen de sysselsatte setter inn. Derfor må vi ha en arbeidskraft som er høyt kvalifisert og som har en god produktivitet. Et tema framover er at det blir litt vanskelig å skille mellom hva som er investeringer og hva som er forbruk. Utgifter til utdanning og helse er samtidig en investering for framtida. Hvordan vi innretter utgiftene i statsbudsjettet avgjør mye av framtida for Norge, også i forhold til de mer langsiktige investeringene. Vi får mye tilbake i Norge for innsatsen vår. Vi får det av et høyt innteks- og velferdsnivå. Det tyder på at vi over tid har klart å gjøre gode valg innenfor de rammene som vi har satt oss for den økonomiske politikken. Så har vi vært heldige i tillegg. Naturen har utrustet oss med store ressurser. Men både vannkraft- og oljeressurser blir på en måte litt fattige hvis en ikke bruker kunnskap, evner og menneskelig arbeidskraft for å utvikle de muligheter som det gir oss.

2009 har vært et krevende år i den økonomiske politikken. Det var mange mørke skyer da året begynte. Vi nærmer oss nå slutten av året. Skylaget har lettet litt og det ser lysere ut for norsk økonomi. Men vi må samtidig huske på de tiltakene som har ligget inne, både på rentesiden og i budsjettet i 2009. De har vært kraftige og nødvendige for å hindre at vi skulle få et «tebarsattslag» i økonomien.

Det er viktig at vi tar dette med oss inn i det som vi nå skal jobbe med i norsk økonomi. Det er viktig også å ta med seg at det er i gode tider, og når tidene snur, at man skal skape ny handlekraft – det er god rettesnor for politikken.

Jeg vil også få lov til å gjengjelde de gode ønsker om en god jul og et godt nytt år. Jeg ser fram til samarbeidet med Stortinget og finanskomiteen til neste år. Det kan bli mye interessant. Det er en viktig kvalitet ved det norske politiske systemet at vi kan ha debatter som dette og samtidig ønske hverandre god jul og godt nytt år. Det er et kvalitetsstempel på det norske politiske systemet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:45:39]: Nå får jeg håpe at vi ikke får noe «tebarsattslag» – jeg synes det var et interessant dialektuttrykk.

Jeg vil invitere statsråden til å se litt fremover. Finansministeren har varslet ved en rekke anledninger at 2011-budsjettet må inneholde en rekke utgiftskutt. Til VG i dag sier finansministeren at han har satt i gang Arbeiderpartiets fraksjon på Stortinget med å kutte 4 pst. Det utgjør 36 milliarder kr. Jeg antar at når finansministeren har gitt en slik marsjordre til stortingsgruppen her på huset, har han selv noen tanker om hvor disse kuttene eventuelt skal komme. Kan finansministeren utdype litt hvilke tanker han har om hvor dette skal skje? I Politisk kvarter i dag sa statsråden at det ikke skulle skje på sykelønnsordningen. Er det andre regelstyrte utgiftsområder som han tenker kan

kuttes? Eller hvilke områder er det egentlig statsråden ser for seg at man kan foreta kutt på i 2011-budsjettet?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:46:43]: Finansministeren er faktisk i den heldige situasjon at dette ikke er en ordre som finansministeren har gitt. Dette har de funnet på på egenhånd. Det synes jeg er et veldig godt tiltak. Det betyr at en ønsker å gå inn i en reell diskusjon og se på hvilke muligheter vi har, ikke bare for å få utgifter ned, men også hva vi bør gjøre av nye prioriteringer. Med andre ord: Dette er en øvelse i å skaffe seg handlingsrom i den økonomiske politikken.

Når det gjelder sykelønnsordningen, er det jo interessant å merke seg at det under budsjettbehandlingen ikke var noen som foreslo å kutte i ytelsene til sykelønnsordningen. Derimot synes jeg det er et viktig poeng som vi må jobbe videre med, nemlig å legge et større ansvar på den enkelte arbeidsplass, på arbeidsgivere og arbeidstakere, for å ta tak i sykefraværet. Det er i kommuner og bedrifter heldigvis mange gode eksempler på at man har fått det til gjennom en slik lokal ansvarliggjøring av arbeidet mot det høye sykefraværet.

Gunnar Gundersen (H) [10:47:56]: Det blir jo spennende å se hvor mye de finner på selv. I budsjettbehandlingen er det ikke mye de har funnet på selv i hvert fall.

Men jeg er enig med finansministeren i at verden må avmedisineres av hensyn til gjeldssituasjonen de fleste steder. Norge må også gjøre grep, men det er av helt andre årsaker.

Nysalderingen dreier seg på mange måter om en periodisert regnskapsoppfølging av de prognoser som er gitt av utviklingen i økonomien.

Jeg kunne tenke meg å utfordre statsråden til å komme med en prognose på hans egen mulighet til å lykkes, ut fra det som en tidligere representant var inne på, at Senterpartiet og SV har lagt seg til en stil der de angriper både seg selv og sin regjeringspartner for mange av de grepene som nå antakeligvis må tas.

Hvilken prognose gir statsråden seg selv med tanke på å kunne lykkes i jobben med innstramminger?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:48:58]: Det har liksom dannet seg et inntrykk av at budsjettet for 2010 er noe som dalte ned fra himmelen og inn i 17. etasje i regjeringsbygget, og så ble overlevert Stortinget. Det er ikke et budsjett som har kommet til i det fullstendig tomme rom. Det har jo vært prosesser og diskusjoner før budsjettet ble lagt fram. Det er i grunnen den prosessen vi har startet på nå. Jeg legger til grunn at alle skal delta i den, altså alle de som støtter Regjeringen, og som er regjeringspartier. Jeg regner også med at det kanskje kan komme noen gode innspill under marsjen også fra opposisjonen, som det vil være verdt å vurdere og ta med seg.

Det å lage en prognose på om en lykkes, er vanskelig på forhånd, men jeg kan jo diskutere det om et år eller fire, og så får vi se om jobben ble gjort på en god måte da. Da har vi fasiten, og det kan bli en litt mer interessant diskusjon.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:50:08]: Jeg har lyst til å følge opp det statsråden sa i sitt innlegg om at han inviterer Stortinget til et nærmere samarbeid i 2010, og høre litt om hva han egentlig tenker på.

Vi sitter nå med et budsjett for 2010. I finansinnstillingen er det vel 40 mill. kr det flyttes på, og så har det skjedd noen små endringer internt i komiteene. Indikerer det statsråden sier at han synes det har vært for stramme rammer for flertallspartiene også til å kunne gjøre noe reelt i Stortinget, og at det har gått ut over, ikke bare samarbeidsånden mellom de tre partiene her i salen, men at det er et uttrykk for at det demokratiske ledet som skal komme etter at Regjeringen har framlagt et budsjett, også kan virke bedre enn tilfellet har vært i år?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:51:13]: Jeg kan jo legge til litt på det forrige svaret mitt. Jeg tror noe av hovedpoenget her ligger i hva en får til før statsbudsjettet blir ferdigtrykket, altså de prosesser som en skal ha både i regjeringspartiene og for så vidt i samtaler og i samråd med andre i Stortinget. Bare for å gi en liten føring på det: Fra 1. januar 2011 trer pensjonsreformen i kraft. Det er et eksempel på at et stort flertall i Stortinget, når det gjelder å ta tunge tak som peker langt framover, har både vilje og evne til å komme fram til gode kompromisser. Vi har hatt litt diskusjoner om klimaforliket tidligere i høst. Det er et annet eksempel.

Jeg nevnte Ekofisk og 40-årsjubileet for norsk olje. Oljepolitikken er også et eksempel på at en med vekslende flertall i Stortinget gjennom disse 40 årene i et samarbeid faktisk har klart å styre dette på en måte som mange andre land misunner oss. Så det er muligheter, men samtidig har vi også litt forskjellig politisk grunnlag når det gjelder det arbeidet vi skal gå inn i.

Borghild Tenden (V) [10:52:31]: I ny saldering av statsbudsjettet for 2009 framgår det at bevilgningene til CO₂-håndtering på Mongstad og Kårstø reduseres med 1,44 milliarder kr. Det er ikke første gang man budsjetterer offensivt, og så kommer tilbake i revidert og saldert med noe annet. 1,44 milliarder kr er svært mye penger – det er om lag halvparten av den totale bevilgningen til CO₂-håndteringen som er gitt gjennom den ordinære budsjettbehandlingen og krisepakken.

Kan finansministeren svare på når han først fikk informasjon om at store deler av bevilgningen ikke vil bli brukt? Er det realisme i det som er budsjettet for 2010 – altså 3,5 milliarder kr – når man tenker på framdriften av CO₂-håndteringen på Mongstad og Kårstø?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:53:26]: Dette er et stort og komplisert prosjekt, og vi er nå inne i en forprosjektperiode. Både bevilgningen for 2009, og nå bevilgningen for 2010, bygger på de beste anslag vi har der og da når budsjettet blir vedtatt, men dette er et prosjekt som er såpass komplisert at en selvsagt under marsjen kan få lavere utgifter, og en kan faktisk tenke seg det stikk motsatte. Men jeg kan si at i budsjettet for 2010 bygger vi på

de beste anslagene vi har, med tanke på det som skal sikre framdriften i dette viktige prosjektet.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:54:16]: Siden vi har statsråden her, tenkte jeg at jeg skulle benytte muligheten til å snakke litt om skattelettelser. Det er jo partier på Stortinget som hvert eneste år ønsker lavere skatt på midlere og lavere inntekter, og snakker om de dynamiske virkninger det ville hatt når det gjelder tilbudet på arbeidskraft, og med mulige signaler om å få til et rimeligere lønnsoppgjør.

Den tidligere finansministeren svarte kategorisk nei. Jeg lurer på om den finansministeren vi har nå, er mer positiv til skattelettelser på lavere og midlere inntekter, slik f.eks. Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett? Eller: Mener også denne finansministeren at Bondeviks 2004-nivå når det gjelder skatter og avgifter, nærmest er nirvana for skatte- og avgiftssiden, og at det er der man skal være for evig og alltid?

Statsråd Sigbjørn Johnsen [10:55:07]: Denne regjeringen bygger jo sin skattepolitikk på det såkalte skatte-løftet, og det betyr at en skal ha om lag uendret skatteinivå. Men innenfor et uendret skatteinivå er det mulig å flytte på skatter, slik som en bl.a. har gjort i budsjettet for 2010, som nå er vedtatt. Der har en gjort betydelig endringer f.eks. i formuesskatten, noe som gjør at folk med lave og middels inntekter faktisk har fått store lettelsers, og har blitt helt fritatt for formuesskatten.

Vi har bare så vidt begynt på budsjettet for 2011, men innenfor et totalnivå som er pluss-minus null, er det fullt mulig å gjøre endringer i skattesystemet som kan ivareta ulike formål – alt fra miljøspørsmål til andre ting. Men det får vi komme tilbake til på nyåret.

Da er vel dette antageligvis siste ordet mitt i dag!

Presidenten: Replikkordskiftet er omme. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 1428)

Sak nr. 2 [10:56:17]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008 (Innst. 93 S (2009–2010), jf. Meld. St. 5 (2009–2010))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til medlemmer av Regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Michael Tetzschner (H) [10:57:13] (ordfører for saken): Kommunal- og forvaltningskomiteen har gjennom sine fellesmerknader uttrykt stor forståelse for betydningen av Datatilsynets og Personvernemndas virksomhet, slik den framkommer i årsmeldingene for 2008. Det er viktige sider av den personlige integritet og den enkeltes frihetsopplevelse som skal beskyttes gjennom lovverket. Tilsynet skal både øke kunnskapen ute i samfunnet og bidra til at reglene som nettopp skal beskytte enkeltmennesket, også etterlevs i det daglige.

Datatilsynet minner oss stadig om at en stadig utvidet informasjonstilgjengelighet om enkeltmennesker og grupper av brukere byr på nye og uforutsette problemstillinger. Informasjonsmengden, lagringskapasiteten og søkemulighetene setter privatlivet under et stadig større press. Dette gjelder enten personopplysningene er lagt åpent fram frivillig som ledd i en avtale, eller blir avgitt på forlangende med lovhjemmel som bakgrunn. Summen av opplysninger kan bli overveldende hvis de ikke slettes, og hvis registrerte opplysninger og registre kobles.

De færreste tror vel at det sitter en konspirativ gruppe i en bunker i Arizona og planlegger verdensherredømme innen 2050, og som ledd i dette skal skaffe seg opplysninger om oss alle. Men det man derimot ser, er at de mange snusfornuftige hensyn bak den enkelte registrering utgjør små, men til sammen, mange skritt i gal retning. Registrering av personopplysninger er selvfølgelig meget praktisk for administrative og forretningsmessige formål, men samtidig må vi erkjenne at summen av registreringer til slutt kan svekke personvernet og dermed den individuelle frihetsopplevelse for svært mange mennesker.

Den teknologiske utvikling lar seg nok ikke stanse, men den kan bringes under – hva skal jeg si – en bedre sivilisatorisk kontroll. Første forsvarslinje er å modere sektorinteressenes ønske om å registrere, den andre er å bevisstgjøre publikum, og den tredje er å forbedre informasjonssikkerheten rundt de opplysningene som ut fra samfunnsmessig nyttehensyn må lagres.

Det er et politisk ansvar å følge opp når Datatilsynet varsler om mangelfull varsling og melding, svak internkontroll hos dem som håndterer personopplysninger samt dårlig oppfølging av slettepålegg. Det er også tvingende nødvendig at det blir enklere for framtiden å hjelpe personer som har fått krenkende opplysninger om sin egen person lagt ut på Internett, slik at man lettere kan få slettet slike opplysninger.

Som ledd i sterkere grad av etterlevelse av bestemmelsene forutsettes det også at ansvaret defineres entydig og ikke pulveriseres. Datatilsynet har pekt på tendensen til å lagre opplysninger lenger enn nødvendig for formålet. Mange hensyn bak registrering kan oppnås uten at opplysningene kan tilbakeføres til enkeltindividene. Det må innskjerpes at opplysninger bare skal kunne lagres i identifiserbar form dersom dette er nødvendig for formålet, og de som benytter registreringen, blir pålagt å velge løsninger som kan innebære anonymisering.

En spesiell oppmerksomhet må også gis grupper som ikke umiddelbart forstår følgene av å eksponere seg på Internett. Det er derfor utmerket av Datatilsynet har orien-

tert mye av sin oppmerksomhet i 2008 nettopp mot barn og unge, Internett og skole. Barn og unge er spesielt utsatt for krenkelser på Internett, og de står i fare for å utsette andre for krenkelser. Opplæring og bevisstgjøring er avgjørende for å utvikle gode holdninger i senere generasjoner.

Vi ser også at et etablert regelverk må harmoniseres for ikke å komme i veien for et mer effektivt personvern. Jeg vil i den forbindelse trekke fram offentlighetsloven som i dag ikke hjemler unntak fra offentlighet for «dokumenter» som er til internt bruk f.eks. på en skole. I medhold av offentlighetsloven kan en hvilken som helst person uten dokumentert, saklig interesse kreve utlevert klasseoversikter fra skolen. I den grad disse oversiktene også inneholder mer enn navn, f.eks. adresser, fødselsdato, personnummer og eventuelt bilde, skal hele dokumentet utleveres til den som krever det. Dette er slått fast i en uttalelse fra Justisdepartementets lovavdeling, som ble bedt om å vurdere offentlighetsloven mot personopplysningsloven.

Stortinget vil som lovgiver måtte følge kontinuerlig behovet for lovmessig vern i takt med den teknologiske utvikling. Både komiteens flertall og mindretall har knyttet forventninger til Regjeringens oppfølging av de konkrete forslag fra Personvernkommisjonen.

Håkon Haugli (A) [11:02:37]: Det er bred enighet om betydningen av Datatilsynets arbeid. Sakens ordfører har oppsummert saken på en svært god måte, og Arbeiderpartiet kan slutte seg til omtrent alt som ble sagt.

Årsmeldingene for 2008 viser bredden i Datatilsynets og Personvernemndas arbeid. Innenfor flere samfunnsområder – som helsesektoren og justissektoren – gir ny teknologi nye muligheter, men setter samtidig personvernet på prøve.

Personvern handler om at opplysninger om hver enkelt av oss skal beskyttes. Det handler ikke om at vi gjør noe ulovlig eller har noe å skjule, men om retten til å være i fred og bestemme selv. Formålet med å registrere opplysninger kan være godt, men summen av registrerte personopplysninger kan likevel til slutt få et omfang som svekker personvernet, og dermed den enkeltes opplevelse av frihet.

Undersøkelser viser at befolkningen har stor tillit til at personopplysninger behandles forsvarlig. Datatilsynets erfaringer viser imidlertid at de som behandler personopplysningene, ikke alltid har gjort seg denne tilliten verdig. I årsmeldingen peker tilsynet på flere forhold som svekker de rettighetene vi som enkeltpersoner har etter personvernregelverket. Det dreier seg *ikke* om at opplysninger brukes bevisst i maktutøvelse, at «storebror ser deg». Det handler først og fremst om at virksomheter som har ansvar for personopplysninger, ikke har et bevisst forhold til personvernlovgivningen. Det gir seg en rekke utslag: mangelfulle avtaler med underleverandører, dårlig internkontroll og økt utveksling av data mellom ulike databaser. I tillegg ser vi en urovekkende utvikling når det gjelder manglende sletting av personopplysninger. Det er blitt både enklere og billigere å lagre opplysninger enn å slette dem. Datatilsynet framhever også at mange offentlige og private aktører har mangelfull kontroll med hvem som slippes inn i data-

baser. Det er grunn til å tro at mørketallene for snoking, urettmessig tilgang til personopplysninger, er store.

Regjeringen har som mål å øke bevisstheten om personvern i befolkningen. Tidligere i år kom Personvernkommissjonens innstilling. Allerede i fjorårets statsbudsjett ble det satt av midler til oppfølging av noen av de utfordringene det ble pekt på der.

Siden 2005 er Datatilsynets budsjett økt med 40 pst. Også i neste års statsbudsjett økes rammene for tilsynets virksomhet.

Venstre foreslår i dag å dele Datatilsynet i fem regionale enheter, en i hver landsdel. Det er et merkverdig forslag fra et parti som ønsker å holde personvernfanen høyt. En regionalisering ville splittet opp et lite og sårbart fagmiljø, med den risiko for pulverisering av kompetanse det representerer. Og det er teknologi, ikke geografi eller organisering, som i dag utfordrer personvernet.

Datatilsynet nyter stor tillit i det norske samfunn og deltar aktivt i den offentlige debatt. Denne tilliten må forvaltes med klokskap. Når personvernet må avveies mot andre viktige hensyn og kommer under press, er det avgjørende at Datatilsynet oppleves som et uavhengig og kompetent organ.

Vi har det siste året dessverre sett noen eksempler på at representanter for Datatilsynet opptrer på en måte i det offentlige rom som ikke alltid bidrar til å styrke tilliten til tilsynets uavhengighet og faglige utgangspunkt. På tross av de store utfordringer personvernet møter, er sammenligninger mellom Norge og totalitære regimer som DDR egnet til å spre unødvendig frykt i befolkningen og undergrave Datatilsynets viktige budskap.

I Arbeiderpartiet er vi spesielt glade for den aktive rollen tilsynet nå tar i forhold til barn og unge som opplever at personlig informasjon misbrukes på Internett. Den teknologiske utviklingen gjør ikke at behovet for Datatilsynet blir mindre, snarere tvert imot.

Gjermund Hagesæter (FrP) [11:06:35]: No er jo mye sagt i denne debatten, og stort sett er det brei einighet på veldig mange område når det gjeld Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar. Det er visse ting som vi ikkje er like enige om. Det går på datalagringsdirektivet, det går på offentliggjøring av skattelister, osv., men eg ser egentleg ingen grunn til å dra den debatten i si fulle breidd. Det ville nok fort gått mye tid, og dette er også noko som er debattert i denne salen tidlegare.

Først og fremst ønskjer eg å fremme mindretalsforslaget frå Framstegspartiet i denne innstillinga. Eg ønskjer også å knyte nokre få kommentarar til det forslaget frå Venstre som er fremma her. Venstre sitt forslag går m.a. ut på at ein ber Regjeringa om å følgje opp tilrådingane frå Personvernkommissjonen gjennom å opprette fem regionale datatilsyn. Framstegspartiet har sagt, og meiner, at Personvernkommissjonens arbeid burde vore gjenstand for ein brei debatt og ein brei gjennomgang i stortings-salen, og det meiner vi framleis. Då burde ein ha diskutert alle sider av dette, også om ein treng å styrkje Datatilsynet. Førebels, slik som forslaget frå Venstre ligg no, ønskjer Framstegspartiet å stemme mot det, men vi vil

sjølvsagt vurdere dette fortløpande framover når det gjeld anbefalingane frå Personvernkommissjonen.

Presidenten: Representanten Gjermund Hagesæter har tatt opp det forslaget han refererte til.

Karin Andersen (SV) [11:08:30]: Sosialistisk Venstreparti vil også slutte seg til innlegget som saksordføreren hadde i denne saken, og er enige i det som ble sagt der.

Teknologien gir oss nye muligheter for overvåking og kobling av persondata, og derfor trenger vi et sterkt datatilsyn. Den styrkingen som har vært gjort i 2010-budsjettet, gjør at vi har bedre muligheter for personvern i Norge i året som kommer.

Men det er flere kameraer som filmer oss i de daglige gjøremålene våre. Det er elektroniske bomringer som registrerer hvor vi kjører, og elektroniske billettsystemer i kollektivtrafikken som vet hvor og når vi reiser. Det er også teletilbydere som vet når og hvem vi ringer til, og hvem vi sender e-post til og, ikke minst, hvor vi er hen når vi gjør det. Så mulighetene for dem som vil samle informasjon og danne profiler, er mange og økende. Hva hvis disse opplysningene kommer i tillegg til alle de andre opplysningene som blir lagret om oss hver dag?

Dette handler ikke – og det er vel den eneste uenigheten jeg har hørt her, der man snakker om en opplevelse av frihet – om at man skal ha «en opplevelse av frihet», men om at man faktisk skal ha en frihet til ikke å bli utsatt for urettmessig snoking eller kobling av opplysninger. Det handler ikke om noen stor konspirasjonsteori; det er jeg enig med representanten Tetzschner om. Men det handler om at det kan oppstå uheldige koblinger som kan virke veldig negativt, og ikke minst om at man faktisk skal ha rett til å slippe snoking i privatlivet sitt.

Regjeringen støtter derfor Datatilsynet i at det må settes inn tiltak for å forbedre sletterrutiner og for å begrense antallet personer som skal ha tilgang til slike opplysninger. Det er Stortinget og SV enige om. Dette er en viktig forebyggende strategi, men i tillegg til dette kommer et virvar av registreringer og personvernutfordringer som vi står overfor framover, så vi må på en måte løfte blikket og se på helheten. Da er det ikke bare hver enkelt registrering som må ses på isolert, men sammenheng. Når vi framover nå skal diskutere både oppfølgingen av Personvernkommissjonen og datalagringsdirektivet, må vi diskutere dette i bred sammenheng knyttet opp til hva slags samfunn det er vi vil ha.

Så til slutt skal jeg si litt om de tiltakene som er satt i gang i forhold til barn og unge. Det tror jeg er uhyre viktig, fordi neste generasjon bruker dataverktøy på en mye mer dagligdags og aktiv måte enn vår generasjon, og derfor blir de lettere eksponert for både uheldig snoking og mer ubehagelige ting, men de kan også utsette andre for det. Derfor er jeg veldig glad for det arbeidet som er startet, og vil spesielt si litt om kampanjen dubestemmer.no. Den er svært viktig for det å bli bevisst allerede mens du er barn på hva du gjør ved hjelp av dataverktøy, for det kan faktisk være noe som forfølger deg hele livet. På dette

nettstedet har de noe som heter «Noen kan STJELE ryktet ditt!», og det er jo slik at informasjon som blir liggende på Internett, kan bli liggende der for livstid. På nettstedet finnes også overskriften «Kult stunt der og da». Det viser seg at det kule stuntet får alvorlige konsekvenser for noen andre, konsekvenser man ikke hadde tenkt seg. Denne informasjonen blir kanskje også liggende i systemet, ikke bare i årevis, men veldig lenge.

En litt morsom side ved Internett er at alle blir googlet. Da kan det komme opp noe som handler om oss, men det kommer opp en masse ting som kanskje handler om noen som bare heter det samme. Jeg har opplevd mange ganger å få henvendelser om ting som slett ikke angår meg, men det er blitt satt ut et slags rykte om at det var meg, fordi vi hadde samme navn. Disse opplysningene finner man på søkemotorene, og dette ligger helt åpent. Men det er i hvert fall viktig at det er stor bevissthet om det, og at det settes i gang tiltak som ivaretar barns behov for vern, som må ivaretas skikkelig.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [11:14:01]: Kommunalkomiteen har behandlet Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldinger for 2008. Det er i all hovedsak bred enighet i komiteens merknader.

Personvern handler om å verne om det personlige individ. Vi lever i en tid hvor dette blir stadig mer utfordrende. Det er viktig at vi griper fatt i de utfordringene som bl.a. en stadig mer elektronisk hverdag bringer med seg. Folk må informeres om hvilke rettigheter de har. Det går en grense for hvor nært innpå oss andre folk får komme uten at vi har gitt samtykke til det på forhånd. Som samfunn vil vi hele tiden stå overfor utfordringen med å sette streken for riktig balansegang mellom vernet mot privatlivet og ytringsfriheten.

Datatilsynet gjør i så måte et nødvendig og viktig arbeid for å beskytte den enkelte mot at personverninteresser krenkes gjennom behandlingen av personopplysninger.

Personvernet slår bl.a. inn når det gjelder fjernsyns- overvåkning, registrering, bruk og sikring av personopplysninger, innsyn og utlevering av opplysninger fra f.eks. skattekontor eller fastlege. Ulike regler om personvern er fastsatt i en rekke lover og forskrifter.

Når det gjelder datalagringsdirektivet, som ikke er oppe til debatt i dag, illustrerer det likevel dilemmaet mellom personvern hensyn og behovet for effektive verktøy mot kriminalitet. Samtidig krever framveksten av informasjonssamfunnet at vi har en tydelig og prinsipiell holdning til hvilke rammer som skal gjelde for en informasjonssamfunnet som i stadig større grad utfordrer enkeltindividets rett til privatliv og frihet fra statlig overvåkning. Vern av menneskeverdet kan nettopp være å slå fast at samfunnet ikke skal overvåke borgere uten grunn, og at dette prinsippet vil være grunnlaget i vårt samfunn. I enkeltsaker kan det gis gode begrunnelser, bl.a. knyttet til kriminalitetsbekjempelse. Man må likevel spørre seg om ikke summen av disse gode hensikter kan bidra til at totaliteten nærmer seg det totalitære.

Enkelte er bekymret for at Norge kan bli en frihavn for kriminelle dersom dette direktivet ikke implemente-

res, men man står naturligvis fritt til å innføre nasjonale regler. Personvernkommissjonens anbefaling om en grundig utredning av behov og konsekvenser er interessant i så måte.

Ut fra den informasjonen vi nå har tilgjengelig, har Kristelig Folkeparti uttrykt prinsipiell motstand mot direktivet, samt vilje til å bruke reservasjonsretten dersom det blir nødvendig, men dette kommer vi tilbake til i en senere debatt.

Trine Skei Grande (V) [11:17:51]: Jeg har bare behov for å slå fast noe i begynnelsen. For det første, all teknologien som vi omgir oss med, kan være en stor glede for oss. Den kan brukes på en utrolig positiv måte for å gjøre våre liv bedre og mer innholdsrike, men også for å få utnyttet ressursene i et samfunn på en bedre måte. Kunsten er bare å bruke teknologien på riktig måte, og det er det som er utfordringen i forhold til personvern situasjonen vår.

Det andre som jeg synes det er viktig å slå fast, er at vi vil aldri bli et samfunn uten kriminalitet. Det å tro at bare vi overvåker, bare vi registrerer, bare vi samler inn nok, vil vi være kvitt all form for kriminalitet, er en illusjon som det er viktig at vi aldri prøver å strekke oss mot. Vi har siden den franske revolusjon, siden man opphevet livegenskapet, siden man kjempet for de grunnleggende menneskerettighetene, utviklet et sett av rettigheter, et sett av dannelse og et sett av måter å behandle mennesker på i det offentlige rom og i det private rom, og utfordringen i forhold til hele den digitale verden og teknologien er hvordan vi skal klare å overføre disse borgerrettsprinsippene til den digitale hverdagen. Det handler om alt fra dannet debattkultur til at man faktisk skal respektere folks privatliv.

Jeg må si at jeg blir litt skremt når Arbeiderpartiet bruker tid på å ta så sterk avstand fra det totalitære som faktisk ligger i veldig mange av disse overvåkingsstrukturene. At man ikke klarer å se hvor skummelt, hvor nært og hvor totalitært det kan bli, synes jeg blir et skremmende perspektiv på denne debatten. Dette er overvåkingsregimer som en hvilken som helst diktator virkelig ville ha drømt om hvis vi kunne ha etablert det helt fritt. Og hvis vi ikke har grunnleggende ryggmargsrefleksjoner på dette, tror jeg vi kan begynne å bryte grunnleggende menneskerettigheter i forhold til den digitale verden. Jeg synes jo at det er forunderlig at man kan sitte og se på at et naboland som i og for seg er vennlig, som Sverige, kan innføre en overvåking av norsk kommunikasjon som vi jo aldri ville ha akseptert i en analog verden. Det at svenske myndigheter skulle ha en person ved hver postkasse for å åpne brevene før vi fikk dem, kan jeg ikke helt se for meg at vi hadde godtatt. Men vi godtar gjerne at svenske myndigheter kan overvåke innholdet så lenge det er elektronisk.

Jeg tror det vil være en utfordring framover å overføre de analoge borgerrettighetene til en digital verden. Da må man faktisk bruke de samme prinsippene, og da må man også se opp for det totalitære når det faktisk synes.

Venstre har fremmet et forslag som jeg gjerne vil ta opp. Det er et forslag som er tatt fra Personvernkommissjonens

rapport, og jeg skjønner at Arbeiderpartiets representanter ikke har tatt seg tid til å lese verken det som står i rapporten, der dette foreslås, eller vårt forslag. Det handler ikke om å dele opp Datatilsynet, men det handler om å bygge opp kompetansen gjennom regionale distriktskontor. Vi vet at den debatten som nå trengs framover for å løfte personvernet, trenger man også å ta i forhold til de utfordringene som fins i hver enkelt region. I dag får vi ikke muligheten til å ha den brede debatten som vi egentlig har ønsket oss.

Så til noe jeg må si i dag som jeg oppfatter som positivt i personverndebatten. Jeg tror jeg har hatt ordet i denne debatten de siste åtte årene, og veldig ofte har Venstre og kanskje saksordføreren hatt ordet alene, men i år har alle partiene tegnet seg. Det betyr at det begynner å bli en oppvåkning på hvor viktig personvernet er. Men vi i Venstre er alvorlig bekymret for at det vil ta altfor lang tid å få implementert en sak i forhold til Personvernkomisjonens råd, og vi burde ha hatt en mye bredere drøfting av personvern i denne salen enn den vi får ved en årsmelding en gang i året.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Statsråd Rigmor Aasrud [11:22:59]: Personvernet er en ideell interesse som vi må slå ring om i et demokratisk samfunn. Som enkeltpersoner vil vi ha kontroll over hvilke opplysninger andre har om oss, enten det er private eller offentlige instanser. Opplysninger om oss skal behandles med diskresjon, og de skal være riktige. Det dreier seg om privatlivets fred. Samtidig har samfunnet som helhet interesse av at overvåkning og kontroll holdes på et lavest mulig nivå.

Likevel er det slik at personvernet ofte må veies opp mot andre interesser vi har som samfunn og som enkeltpersoner. Vi ser det i helsevesenet, der vi på den ene siden ønsker at legen skal ha de opplysningene som trengs for at vi skal få god behandling. På den andre siden er opplysninger om helsa vår noe de fleste av oss ønsker å beskytte. Derfor handler personverndiskusjoner ikke om å være for eller mot personvern, men om hvor systematisk vi klarer å veie disse hensynene inn når vi som beslutningstakere skal løse samfunnsproblemer.

Personvern hensyn må tidlig inn i beslutningsprosessen. Ofte kan vi utforme et tiltak slik at det har mindre negative konsekvenser for personvernet, men slik at vi likevel oppnår det vi ønsker. Om det er mer effektiv transport, bedre kriminalitetsbekjempelse eller gode helsetjenester som diskuteres, må altså hensynene tidlig inn i beslutningsprosessen.

Det er der vi står i diskusjonen om gjennomføringen av datalagringsdirektivet. En sentral utfordring er derfor hvordan dette kan gjøres med minst mulig unødvendig inngripen i personvernet til folk. I tillegg handler det om hvordan vi som samfunn legger til rette for at enkeltpersoner blir i stand til å slå ring om sitt eget personvern.

Vi bruker elektroniske tjenester, som helautomatiske bomstasjoner og elektroniske reisekort i kollektivtrafik-

ken. Stadig flere betalinger skjer ved hjelp av elektroniske betalingsmidler. I sum innebærer dette at vi legger igjen spor etter oss, uten at vi tenker over det. De fleste av oss vil ikke avstå fra slike tjenester, selv om vi legger igjen spor. Likevel er retten til å kunne ferdes utendørs uten at noen til enhver tid skal vite hvor en er, en fundamental rettighet. Noen bryr seg ikke om at de blir registrert, men som samfunn bør vi hegne om retten til anonym ferdsel som alternativ.

Teknologien utfordrer personvernet. Det blir lettere å samle inn opplysninger om oss, lettere å lagre dem, systematisere og bruke dem. Men ny teknologi er et sverd som vi også kan snu til personvernets beste. Logging av innsyn i pasientjournaler er ikke mulig med papirbaserte journaler. Teknologi gjør pseudonymisering av personopplysninger praktisk mulig. Det er et viktig framskritt for personvernet. Utviklingen av en eID er et godt forvaltningspolitisk tiltak. Det bidrar til effektivisering i saksbehandlingen, og også til å styrke personvernet.

Jeg er svært glad for innstillingen fra kommunal- og forvaltningskomiteen. Den viser at det er brei politisk enighet om personvernet. Den viser også at de fleste partiene ser de vanskelige avveiningene som vi står overfor.

I departementet er vi i gang med å oppsummere de 61 høringsvarene på Personvernkomisjonens rapport. Departementet har allerede fulgt opp noen av forslagene, som også er nevnt i denne salen allerede. Jeg ser fram til å komme til Stortinget med flere forslag for et styrket personvern.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Michael Tetzschner (H) [11:27:06]: Jeg grep ordet fordi jeg syntes jeg hørte statsråden henvise til at man kunne oppnå en skånsom innføring av datalagringsdirektivet – jeg ber om å bli korrigert hvis jeg skulle ha misforstått. Men betyr det at statsråden på vegne av Regjeringen gir uttrykk for at den har konkludert i denne saken, at den kommer til å fremme gjennomføringen av datalagringsdirektivet? Er ikke det å forskuttere hele høringsrunden og den høringsprosessen som vi er blitt enige om å legge opp til?

Statsråd Rigmor Aasrud [11:27:44]: Som jeg sa i mitt innlegg, er det i de diskusjonene vi har om datalagringsdirektivet, viktig med en veldig sentral vurdering av hvordan vi kan ha minst mulig unødvendig inngripen i personvernet til folk. Regjeringen har sagt at vi skal ha grundige utredninger om saken. Det er vi i ferd med. Det jeg sier i mitt innlegg, er at vi fra mitt departements side er opptatt av personvernet i de utredningene som gjøres.

Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med datalagringsdirektivet. Det skal være en diskusjon i denne salen. Vi vil ikke på noen måte konkludere før det er gjennomført nødvendige og grundige høringer. Men det er også viktig for Regjeringen å gjøre grundige vurderinger før man eventuelt beslutter å legge fram noe for Stortinget.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [11:28:36]: I dag legger Venstre fram et forslag om å opprette fem regionale datatilsyn. Jeg tror ikke det nødvendigvis er veien å gå for å styrke Datatilsynet. Men jeg kunne tenke meg å spørre statsråden om hun ser for seg andre tiltak som kan bidra til å styrke Datatilsynet og Datatilsynets mulighet til å gjøre den oppgaven som det er satt til å utføre.

Statsråd Rigmor Aasrud [11:29:12]: Jeg tror det er viktig at vi klarer å ha en aktiv offentlig debatt omkring personvernet. Jeg ser for meg at det går an å lage arrangementer der det fokuseres på personvernet, der vi kan diskutere det.

Det er viktig at personvernet diskuteres i denne salen, men jeg tror også det er viktig at personvernet diskuteres i de mer åpne rom, at det blir sentralt i den oppfølgingen vi skal ha av Personvernkommissjonens rapport at vi klarer å ha debatter i andre rom enn i departementskontorene og i stortingssalen. Der ser jeg for meg at departementet kan spille en rolle og bidra til den type diskusjoner også videre.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 1433)

Sak nr. 3 [11:30:07]

Forslag fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 3. desember 2009 (jf. Innst. 46 L):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget de nødvendige lovendringer for å åpne for internering av utlendinger som er konstatert å være en trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1434)

Sak nr. 4 [11:30:35]

Forslag fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 8. desember 2009 (jf. Innst. 87 L):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til lov som integrerer de kommunale oppgaver som tillegges Nav i en lov om statlig ansvar under Navs forvaltningsansvar.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1434)

Sak nr. 5 [11:31:00]

Forslag fra stortingsrepresentant Robert Eriksson på vegne av Fremskrittspartiet fremsatt i Stortingets møte 8. desember 2009 (jf. Innst. 88 L):

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenlignet med foreldrepar sett i lys av utviklingen siden overgangsstonaden ble innført.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1434)

Sak nr. 6 [11:31:24]

Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):

«Stortinget ber Regjeringen om å sikre at deler av inntektene fra vederlag for tildeling av økt produksjonskapasitet i oppdrettsnæringen tilfaller berørte fylkeskommuner, og at det vurderes om også deler av inntektene bør tilfalle berørte vertskommuner.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1434)

Sak nr. 7 [11:31:52]

Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):

«Stortinget ber Regjeringen om å videreføre inneværende års maksimalt tillatte biomasse (MTB) for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, inntil utfordringene knyttet til lakselus er kommet under kontroll.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1434)

Sak nr. 8 [11:32:15]

Forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti fremsatt i Stortingets møte 10. desember 2009 (jf. Innst. 91 L):

«Stortinget ber Regjeringen om snarest å ta initiativ til slakting av laks angrepet av lakselus der det er faglig grunnlag for å gjøre det av hensyn til å stanse spredningen av lakselus.»

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 1435)

Etter at det var ringt til votering, uttalte **presidenten:** Stortinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram fem forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre
- forslagene nr. 2 og 3, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 4 og 5, fra Ulf Leirstein på vegne av Fremskrittspartiet

Det voterer over forslagene nr. 4 og 5, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 4 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1323		Bompengeprosjekter	
	70	Sletting av bompengegeselskapenes gjeld på veiprosjekter per 31. desember 2008, <i>overslagsbevilgning, kan overføres</i> , bevilges med	12 000 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	92	Ekstra avdrag på investeringslån, bevilges med	1 000 000 000
5800		Statens pensjonsfond – Utland	
	50	Overføring fra fondet, økes med	70 600 684 000
		fra kr 48 650 000 000 til kr 119 250 684 000	
5999		Statslånemidler	
	90	Lån, økes med	118 322 968 000
		fra kr 70 137 341 000 til kr 188 460 309 000»	

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om bompengefinansierte prosjekter vedtatt av Stortinget i 2009, samt eventuell ny bompengegjeld opptatt i 2009 for andre bompengefinansierte prosjekter. Saken skal gi grunnlag for vedtak om statlig gjeldsovertakelse og/eller gjeldssletting. Stortinget ber derfor Regjeringen vurdere en løsning der staten trer inn som debitor i bompengegeselskapenes gjeld per 31. desember 2009, og derved overtar den fastlagte nedbetalingen på vegne av trafikantene.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 84 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.40.15)

Presidenten: Det voterer over forslagene nr. 2 og 3, fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 2 lyder:

«I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i> , økes med	30 000 000
		fra kr 47 140 000 til kr 77 140 000»	

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at bevilgningsøkningen på kap. 621 post 70 fordeles slik at den tilkommer juletidsrelaterte tiltak for brukerne i Frelsesarmeen med 10 mill. kroner, Fattighuset med 5 mill. kroner, Redd Barna med 5 mill. kroner, Maritastiftelsen med 5 mill. kroner og Kirkens Bymisjon med 5 mill. kroner.»

Presidenten: Det voterer så over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen kartlegge hvilke private helseinstitusjoner som ikke har fått dekket fullt ut de faktiske pensjonskostnadene i 2009 via rammetilskuddene til de regionale helseforetakene, og fremme forslag om kompensasjon for dette.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ble med 78 mot 31 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.40.37)

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 58 mot 52 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.41.00)

Komiteen hadde innstilt:

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1, for høyes med</i>	8 000 000
		fra kr 8 390 932 000 til kr 8 398 932 000	
441		Oslo politidistrikt:	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 1, for høyes med</i>	72 000 000
		fra kr 1 696 528 000 til kr 1 768 528 000	
1610		Toll- og avgiftsetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i>	4 200 000
		fra kr 1 236 400 000 til kr 1 240 600 000	
1618		Skatteetaten:	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i>	3 800 000
		fra kr 4 111 000 000 til kr 4 114 800 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	10 000 000
		fra kr 120 400 000 til kr 110 400 000	
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres, for høyes med</i>	13 000 000
		fra kr 108 000 000 til kr 121 000 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift:	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>nedsettes med</i>	500 000 000
		fra kr 13 800 000 000 til kr 13 300 000 000	
1650		Statsgjeld, renter mv.:	
	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning,</i> <i>for høyes med</i>	389 300 000
		fra kr 20 467 500 000 til kr 20 856 800 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat:	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i>	12 000 000
		fra kr 1 831 475 000 til kr 1 843 475 000	
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, <i>nedsettes med</i>	10 298 074 000
		fra kr 10 588 074 000 til kr 290 000 000	
2315		Lønnsregulering for arbeidstakere i det statlige tariffområdet:	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes med</i>	16 342 000
		fra kr -16 342 000 til kr 0	
2800		Statens pensjonsfond – Utland:	
	50	Overføring til fondet, <i>nedsettes med</i>	121 043 000 000
		fra kr 394 840 000 000 til kr 273 797 000 000	
(NY)	96	Finansposter overført til fondet, <i>bevilges med</i>	-2 187 000 000
Inntekter			
4610		Toll- og avgiftsetaten:	
	11	Gebyr på kredittdeklarasjoner, <i>nedsettes med</i>	20 000 000
		fra kr 260 000 000 til kr 240 000 000	
4618		Skatteetaten:	
	1	Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr, <i>nedsettes med</i>	8 000 000
		fra kr 50 000 000 til kr 42 000 000	
	2	Andre inntekter, <i>for høyes med</i>	21 000 000
		fra kr 29 100 000 til kr 50 100 000	
	5	Gebyr for utleggsforretninger, <i>nedsettes med</i>	2 000 000
		fra kr 23 000 000 til kr 21 000 000	
	7	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser, <i>nedsettes med</i>	500 000
		fra kr 2 000 000 til kr 1 500 000	
4620		Statistisk sentralbyrå:	
	85	Tvangsmulkt, <i>for høyes med</i>	1 000 000
		fra kr 9 000 000 til kr 10 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
4634		Statens innkrevingsentral:	
	86	Bøter, inndragninger, nedsettes med	10 000 000
		fra kr 1 210 000 000 til kr 1 200 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 170 000 000 til kr 190 000 000	
4638		Salg av klimakvoter:	
	1	Salgsinntekter, forhøyes med	258 000 000
		fra kr 1 270 000 000 til kr 1 528 000 000	
5309		Tilfeldige inntekter:	
	29	Ymse, forhøyes med	180 000 000
		fra kr 930 520 000 til kr 1 110 520 000	
5501		Skatter på formue og inntekt:	
	70	Toppskatt mv., forhøyes med	3 700 000 000
		fra kr 28 200 000 000 til kr 31 900 000 000	
	72	Fellesskatt, forhøyes med	4 080 000 000
		fra kr 152 720 000 000 til kr 156 800 000 000	
	73	Skatt av opparbeidede forpliktelser i rederiene, nedsettes med	100 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 300 000 000	
5506		Avgift av arv og gaver:	
	70	Avgift, nedsettes med	100 000 000
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 100 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum:	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt, nedsettes med	34 300 000 000
		fra kr 94 900 000 000 til kr 60 600 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter, nedsettes med	52 700 000 000
		fra kr 155 800 000 000 til kr 103 100 000 000	
	74	Arealavgift mv., nedsettes med	400 000 000
		fra kr 1 900 000 000 til kr 1 500 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen:	
	70	Avgift, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 2 400 000 000 til kr 2 500 000 000	
5511		Tollinntekter:	
	70	Toll, nedsettes med	128 000 000
		fra kr 2 228 000 000 til kr 2 100 000 000	
5521		Merverdiavgift:	
	70	Avgift, nedsettes med	21 000 000 000
		fra kr 205 000 000 000 til kr 184 000 000 000	
5526		Avgift på alkohol:	
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer, nedsettes med	218 000 000
		fra kr 11 474 000 000 til kr 11 256 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer:	
	70	Avgift, nedsettes med	83 000 000
		fra kr 7 618 000 000 til kr 7 535 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.:	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med	3 400 000 000
		fra kr 18 800 000 000 til kr 15 400 000 000	
	72	Årsavgift, forhøyes med	13 000 000
		fra kr 8 304 000 000 til kr 8 317 000 000	
	73	Vektårsavgift, nedsettes med	27 000 000
		fra kr 374 000 000 til kr 347 000 000	
	75	Omregistreringsavgift, nedsettes med	67 000 000
		fra kr 2 315 000 000 til kr 2 248 000 000	
	76	Avgift på bensin, nedsettes med	33 000 000
		fra kr 7 755 000 000 til kr 7 722 000 000	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), nedsettes med	615 000 000
		fra kr 8 355 000 000 til kr 7 740 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5537		Avgifter på båter mv.:	
	71	Avgift på båtmotorer, n e d s e t t e s med fra kr 351 000 000 til kr 168 000 000	183 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft:	
	70	Forbruksavgift, f o r h ø y e s med fra kr 6 572 000 000 til kr 6 908 000 000	336 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.:	
	70	Avgift på mineralolje, n e d s e t t e s med fra kr 1 260 000 000 til kr 1 241 000 000	19 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv., n e d s e t t e s med fra kr 100 000 000 til kr 88 000 000	12 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.:	
	70	CO ₂ -avgift, n e d s e t t e s med fra kr 4 662 000 000 til kr 4 505 000 000	157 000 000
	71	Svovelaavgift, n e d s e t t e s med fra kr 78 000 000 til kr 77 000 000	1 000 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall:	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, n e d s e t t e s med fra kr 625 000 000 til kr 483 000 000	142 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier:	
	71	Tetrakloreten (PER), n e d s e t t e s med fra kr 3 000 000 til kr 1 000 000	2 000 000
5548		Miljøavgift på klimagasser:	
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK), n e d s e t t e s med fra kr 270 000 000 til kr 236 000 000	34 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO _x :	
	70	Avgift på utslipp av NO _x , f o r h ø y e s med fra kr 50 000 000 til kr 71 000 000	21 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer:	
	70	Avgift, n e d s e t t e s med fra kr 1 150 000 000 til kr 1 132 000 000	18 000 000
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.:	
	70	Avgift, n e d s e t t e s med fra kr 1 686 000 000 til kr 1 632 000 000	54 000 000
5557		Avgift på sukker:	
	70	Avgift, f o r h ø y e s med fra kr 196 000 000 til kr 203 000 000	7 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje:	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, n e d s e t t e s med fra kr 780 000 000 til kr 774 000 000	6 000 000
	71	Miljøavgift på kartong, n e d s e t t e s med fra kr 210 000 000 til kr 204 000 000	6 000 000
	73	Miljøavgift på metall, f o r h ø y e s med fra kr 152 000 000 til kr 175 000 000	23 000 000
	74	Miljøavgift på glass, n e d s e t t e s med fra kr 56 000 000 til kr 54 000 000	2 000 000
5565		Dokumentavgift:	
	70	Avgift, n e d s e t t e s med fra kr 6 360 000 000 til kr 4 600 000 000	1 760 000 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet:	
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, f o r h ø y e s med fra kr 253 500 000 til kr 255 300 000	1 800 000
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser:	
	70	Inntekter fra telesektoren, n e d s e t t e s med fra kr 203 200 000 til kr 192 300 000	10 900 000
5584 (NY)	70	Andre avgifter: Etterslep, netto tilbakebetaling av utgåtte avgifter, b e v i l g e s med	-125 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5603	80	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift: Renter av statens faste kapital, n e d s e t t e s med fra kr 64 155 000 til kr 63 655 000	500 000
5605	80	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer: Av statskassens foliokonto i Norges Bank, n e d s e t t e s med fra kr 6 942 800 000 til kr 3 084 800 000	3 858 000 000
	82	Av innenlandske verdipapirer, f o r h ø y e s med fra kr 1 685 000 000 til kr 2 013 500 000	328 500 000
	84	Av driftskreditt til statsbedrifter, n e d s e t t e s med fra kr 582 000 000 til kr 361 800 000	220 200 000
(NY)	85	Renteinntekter fra byteavtaler mv., b e v i l g e s med 89	2 975 900 000
		Garantiprovisjon, nedsettes med fra kr 30 000 000 til kr 4 000 000	26 000 000
5692	85	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank: Utbytte, n e d s e t t e s med fra kr 36 800 000 til kr 0	36 800 000
5700	71	Folketrygdens inntekter: Trygdeavgift, f o r h ø y e s med fra kr 87 600 000 000 til kr 90 200 000 000	2 600 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift, f o r h ø y e s med fra kr 127 300 000 000 til kr 128 600 000 000	1 300 000 000
5800	50	Statens pensjonsfond – Utland: Overføring fra fondet, f o r h ø y e s med fra kr 48 650 000 000 til kr 107 220 684 000	58 570 684 000
5999	90	Statslånemidler: Lån, f o r h ø y e s med fra kr 70 137 341 000 til kr 187 460 309 000	117 322 968 000

II

Votering i sak nr. 2

Stortinget samtykker i at folketrygdens finansieringsbehov for 2009 dekkes ved statstilskudd.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan overskride de samlede bevilgningene under kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 1 Driftsutgifter og kap. 441 Oslo politidistrikt, post 1 Driftsutgifter med inntil 42 mill. kroner for å dekke eventuelle merutgifter til sikkerhetstiltak i forbindelse med utdelingen av Nobels fredspris.

IV

Fullmakt til justering i kapitalregnskapet mot konto for forskyvning i balansen

Stortinget samtykker i at innskutt kapital i Folketrygd-fondet i kapitalregnskapet justeres med 2,7 mill. kroner mot konto for forskyvning i balansen, og fastsettes til 37,7 mill. kroner.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Gjermund Hagesæter på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslag nr. 2, fra Trine Skei Grande på vegne av Venstre
- Forslag nr. 2 er omdelt på representantenes plasser i salen.

Det voteres først over forslag nr. 2, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å følge opp anbefalingene fra Personvernkommisjonen om å styrke Datatilsynet gjennom å opprette fem regionale Datatilsyn, ett i hver landsdel. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med egen sak til Stortinget senest i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2010 slik at en regionalisering av Datatilsynet kan tre i kraft fra 1. januar 2011.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 107 mot 3 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.42.05)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, ved eventuell implementering av datalagringsdirektivet (2006/24/EF), sikre at dataopplysninger som direktivet pålegger landene å lagre, maksimalt lagres i seks måneder som er direktivets minimumsramme.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 84 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.42.29)

Komiteen hadde innstilt:

Meld. St. 5 (2009–2010) – om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2008 – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen på vegne av Fremskrittspartiet framsatt i Stortingets møte 3. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget de nødvendige lovendringer for å åpne for internering av utlendinger som er konstatert å være en trussel mot rikets sikkerhet eller grunnleggende nasjonale interesser.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 83 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.43.39)

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun på vegne av Fremskrittspartiet framsatt i Stortingets møte 8. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til lov som integrerer de kommunale oppgaver som tillegges Nav i en lov om statlig ansvar under Navs forvaltningsansvar.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 85 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.44.17)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Robert Eriksson på vegne av Fremskrittspartiet framsatt i Stortingets møte 8. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem en sak for Stortinget med vurdering av situasjonen for enslige forsørgere sammenlignet med foreldrepar sett i lys av utviklingen siden overgangsstonaden ble innført.»

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 85 mot 25 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.44.57)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti framsatt i Stortingets møte 10. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen om å sikre at deler av inntektene fra vederlag for tildeling av økt produksjonskapasitet i oppdrettsnæringen tilfaller berørte fylkeskommuner, og at det vurderes om også deler av inntektene bør tilfalle berørte vertskommuner.»
Venstre har her varslet at de ønsker å støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 102 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.45.40)

Votering i sak nr. 7

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti framsatt i Stortingets møte 10. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen om å videreføre innværende års maksimalt tillatte biomasse (MBT) for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, inntil utfordringene knyttet til lakselus er kommet under kontroll.»
Venstre har varslet at de ønsker å støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 103 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.46.22)

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke på vegne av Kristelig Folkeparti framsatt i Stortingets møte 10. desember 2009:

«Stortinget ber Regjeringen om snarest å ta initiativ til slakting av laks angrepet av lakselus der det er faglig grunnlag for å gjøre det av hensyn til å stanse spredningen av lakselus.»

Også her har Venstre varslet at de ønsker å støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 103 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.47.02)

Sak nr. 9 [11:47:09]*Referat*

1. (172) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Gunnar Gundersen, Anders B. Werp, Frank Bakke Jensen, Svein Harberg, Lars Myraune og Torbjørn Røe Isaksen om inngrepsfrie naturområder (Dokument 8:37 S (2009–2010))

Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.

2. (173) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Laila Dåvøy og Dagrun Erikssen om abortforebyggende tiltak for å halvere aborttallene innen 2013 (Dokument 8:36 S (2009–2010))

Enst.: Sendes helse- og omsorgskomiteen.

Presidenten: Da vil presidenten på vegne av Presidentskapet få lov til, på det siste møtet før jul, å takke Stortinget for en veldig god arbeidshøst, et veldig godt samarbeid. Vi ønsker alle representantene, alle ansatte i huset og alle andre som har sitt virke i huset, en fredfull og god jul, og vi ser i fellesskap fram til å ha et godt nytt år.

Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Representantene (fra salen): God jul!

Møtet hevet kl. 11.49.
